

(७२) कंचनपुर जिल्ला : एक चिनारी

क. भौगोलिक अवस्थिति:

सुदूर पश्चिम तराई क्षेत्र
सिमाना जोडिएका जिल्लाहरु: कैलाली, डडेलधुरा
क्षेत्रफल : १,६१० वर्ग कि.मि.

ख. प्रशासनिक विभाजन

गा.वि.स. संख्या : १९
नगरपालिका संख्या : १
इलाका संख्या : ११
संसदीय निर्वाचन क्षेत्र संख्या : ३

ग. जनसंख्या सम्बन्धी विवरण (२०५८)

जम्मा जनसंख्या : ३,७७,८९९
महिला : १,८५,९८९
पुरुष : १,९१,९१०
५ वर्षमुनीको जनसंख्या : ४९,७७७
७५ वर्ष र सो भन्दा माथिका
जनसंख्या : ३,७७१
घरपरिवार संख्या : ६०,१५८
औसत परिवार सदस्य संख्या : ६.२८
जनघनत्व (प्रति वर्ग कि.मि.) : २३५ जना
वार्षिक जनसंख्या बृद्धिदर : ३.८२ प्रतिशत
शहरी जनसंख्या (प्रतिशत) : २१.३९
पुरुष महिला अनुपात : १०३.१८

नेपालको जनसंख्यामा जिल्लाको अंश (प्रतिशत) : १.६३
आश्रित जनसंख्या (प्रतिशतमा)

जम्मा : ८८.२३

बालबालिका (उमेर ० -१४ वर्ष) : ७८.७१

वृद्धवृद्धा (उमेर ६० वर्ष भन्दा माथि) : ९.५२

घ. शिक्षा (२०५८)

साक्षरता (६ वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र) (प्रतिशतमा)

जम्मा : ६०.१

महिला : ४७.२

पुरुष : ७२.८

शैक्षिक वर्ष २०५९/६०

विद्यालय संख्या : ३०६

विद्यार्थी संख्या : ९५,२२३

शिक्षक शिक्षिका संख्या : २,१२५

ङ. स्वास्थ्य (२०५८)

स्वास्थ्य संस्थाहरूको जम्मा संख्या : २२

जनसंख्या प्रति स्वास्थ्य संस्था : १७,१७७

परिवार नियोजनका साधन प्रयोगगर्ने : ४१.६० प्रतिशत

बालबालिका महिला अनुपात : ५४९

पहिलो विवाह गर्दाको औसत उमेर

महिला : १८.९० वर्ष

पुरुष : २२.६२ वर्ष

१० -१४ वर्षका विवाहित जनसंख्या : ०.८४ प्रतिशत

च. सुबिधा उपयोग गर्ने परिवारको प्रतिशत(२०५८)

शौचालय प्रयोग गर्ने : ३५.४

सुधारिएको स्रोतको खानेपानी प्राप्त : ८७.८

बत्तिको लागि विद्युत प्रयोग गर्ने : ३८.२

टेलिभिजन भएका : २७.०

रेडियो भएका : ५२.१

खाना बनाउन ठोस इन्धन प्रयोग गर्ने : ८४.२

छ. धर्म मान्नेहरूको जनसंख्या प्रतिशतमा (२०५८)

हिन्दू : ९७.५६

बौद्ध : १.३०

क्रिश्चियन : ०.९५

मुस्लिम : ०.१०

किराँत : ०.००

अन्य : ०.०९

ज. जातजाति (२०५८)

प्रमुख पाँच जातजातिको जनसंख्या प्रतिशतमा

क्षेत्री : २७.१८

थारु : २३.३३

ब्राम्हण : १५.४१

दलित (नखुलेको) : ५.५७

कामी : ४.९९

झ. मातृभाषा (२०५८)

प्रमुख पाँच भाषा बोल्नेको जनसंख्या प्रतिशतमा

नेपाली : ६८.२८

थारु : २५.६१

तामाङ : १.४५

मगर : ०.६९

हिन्दी : ०.४९

ञ. आर्थिक क्रियाकलाप (२०५८)

(उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको मात्र)

आर्थिक दृष्टिले सक्रिय जनसंख्या (प्रतिशतमा)

जम्मा : ५९.८२

महिला : ५३.९३

पुरुष : ६५.५७

ट. प्रमुख पेशा (२०५८) (प्रतिशतमा)

कृषि : ७२.६३

गैह्र कृषि : २७.३७

ठ. कृषि सम्बन्धी बिबरण (२०५८/५९)

कुल कृषियोग्य जमिन : ४३,८६९.६ हेक्टर

कुल कृषियोग्य जमिन मध्ये सिंचित क्षेत्र : ६९.८२ ड्ढ

ड. प्रमुख बाली लागेको क्षेत्रफल र उत्पादन २०५८

बाली	क्षेत्रफल (हे.)	उत्पादन (मे.टन)
धान	४४,६९०	१,०७,३४५
मकै	५,८९७	१०,६१५
गहुं	२०,३५०	४६,२००
कोदो	४०	४०
जौ	११	१०

आलु	१,३५०	१,०८४
-----	-------	-------

ढ. पशुपंक्षी संख्या (२०५८/५९)

गाईभैसीको संख्या : २,१४,७८७

भेडावाखाको संख्या : ७२,९६७

हांसकुखुराको संख्या : १,८३,९३६

ण. सडक सुबिधा (२०५९)

जम्मा सडकको लम्बाई (कि.मि.) : १८५

त. हुलाक (२०६०)

हुलाक कार्यालय संख्या : २३

थ. उद्योग (२०५९)

ठूला उद्योगको जम्मा संख्या : ६७

ठूला उद्योगमा रोजगारी संख्या : १,७०३

द. अन्य

- अधिराज्य भरिमा सबभन्दा बढी राजपुत (७,८७४) जनसंख्या भएको ।
- सुदूर पश्चिमाञ्चलमा सबभन्दा बढी जनघनत्व (२३५ जना प्रति वर्ग कि.मि.) भएको जिल्ला ।